

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-605/21

Heureka Group a.s.

proti

Google LLC

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Městský soud v Prahe)

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 18. apríla 2024

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 102 ZFEÚ – Zásada efektivity – Žaloby o náhradu škody podľa vnútroštátneho práva v prípade porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže – Smernica 2014/104/EÚ – Oneskorené prebratie smernice – Časová pôsobnosť – Článok 10 – Premlčacia lehota – Podmienky začatia plynutia tejto lehoty – Skončenie porušenia – Vedomosť o informáciách, ktoré sú nevyhnutné na podanie žaloby o náhradu škody – Zverejnenie zhrnutia rozhodnutia Európskej komisie o porušení pravidiel hospodárskej súťaže v *Úradnom vestníku Európskej únie* – Závazný účinok rozhodnutia Európskej komisie, ktoré ešte nie je konečné – Spočívanie alebo prerušenie premlčacej lehoty počas vyšetrovania vedeného Komisiou alebo až do dňa, kým jej rozhodnutie nebude konečné“

1. *Hospodárska súťaž – Žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže – Smernica 2014/104 – Časová pôsobnosť – Ustanovenie, ktorým sa stanovujú určité požiadavky v súvislosti s premlčacou lehotou uplatniteľnou na žaloby o náhradu škody – Hmotnoprávne ustanovenie – Zákaz retroaktívneho uplatnenia preberajúcej vnútroštátnej právnej úpravy (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104, články 10 a 22)*

(pozri body 47 – 49)

2. *Hospodárska súťaž – Žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením pravidiel hospodárskej súťaže – Smernica 2014/104 – Časová pôsobnosť – Žaloby o náhradu škody spôsobenej zneužitím dominantného postavenia, ktoré sa začalo pred nadobudnutím účinnosti smernice – Časová uplatniteľnosť ustanovenia smernice, ktorým sa stanovujú určité požiadavky v súvislosti s premlčacou lehotou – Podmienka – Žaloby o náhradu škody, ktoré ku dňu uplynutia lehoty na prebratie smernice ešte neboli premlčané – Určenie začiatku plynutia premlčacej lehoty uvedených žalôb – Uplatniteľnosť vnútroštátneho práva – Obmedzenia – Dodržiavanie článku 102 ZFEÚ a zásady efektivity – Vnútroštátna premlčacia lehota, ktorá môže začať plynúť až po skončení porušovania a po tom, čo sa poškodená osoba dozvedela o informáciách, ktoré sú nevyhnutné na podanie žaloby – Okamih získania uvedených informácií, ktorý sa v zásade zhoduje s dňom*

*zverejnenia zhrnutia rozhodnutia Komisie, ktorým sa konštatuje porušenie – Rozhodnutie, ktoré ešte nie je konečné – Neexistencia relevantnosti
(Článok 102 ZFEÚ; smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104, články 10 a 22)*

(pozri body 50 – 78, 82 – 88)

3. *Dominantné postavenie – Zneužitie – Zákaz – Priamy účinok – Právo jednotlivcov žiadať náhradu spôsobenej škody – Spôsoby vykonania – Premlčacie lehoty – Vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje spočívanie alebo prerušenie plynutia premlčacej lehoty počas vyšetrovania vedeného Komisiou – Nepripustnosť – Vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje spočívanie plynutia premlčacej lehoty až do konečného rozhodnutia Komisie – Prípustnosť
(Článok 102 ZFEÚ)*

(pozri body 79, 80)

4. *Hospodárska súťaž – Žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením pravidiel hospodárskej súťaže – Smernica 2014/104 – Premlčacia lehota uplatniteľná na žaloby o náhradu škody – Spočívanie premlčacej lehoty po úkone orgánu hospodárskej súťaže vykonanom na účely vyšetrovania alebo stíhania príslušného porušenia
(Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104, článok 10 ods. 2 a 4)*

(pozri body 90, 91)

5. *Akty inštitúcií – Smernice – Vykonanie členskými štátmi – Potreba zabezpečiť účinnosť smerníc – Povinnosti vnútroštátnych súdov – Povinnosť konformného výkladu – Rozsah – Výklad vnútroštátneho práva contra legem – Vylúčenie
(Článok 288 tretí odsek ZFEÚ)*

(pozri bod 93)

Zhrnutie

Veľká komora Súdneho dvora, ktorej bol predložený návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa vyjadrila k tomu, aké požiadavky musí spĺňať vnútroštátna úprava premlčania uplatniteľná na žaloby o náhradu škody podané na vnútroštátne súdy v prípade porušenia práva hospodárskej súťaže Únie. Tieto spresnenia boli poskytnuté v súvislosti so žalobou o náhradu škody podanou českou spoločnosťou proti spoločnosti Google LLC z dôvodu údajného zneužitia dominantného postavenia zo strany neskôr uvedenej spoločnosti a jej materskej spoločnosti Alphabet Inc v Českej republike.

Rozhodnutím z 27. júna 2017¹ Európska komisia rozhodla, že Google od februára 2013 porušovala článok 102 ZFEÚ tým, že zneužívala svoje dominantné postavenie na trinástich vnútroštátnych trhoch všeobecného vyhľadávania, vrátane Českej republiky tým, že znížila návštevnosť svojich stránok s výsledkami všeobecného vyhľadávania smerom ku konkurenčným porovnávačom výrobkov a zvýšila túto návštevnosť smerom k vlastnému porovnávaču výrobkov. Zhrnutie tohto rozhodnutia bolo zverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 12. januára 2018².

Google a Alphabet podali proti uvedenému rozhodnutiu žalobu na Všeobecný súd, ktorá bola v podstatnej časti zamietnutá.³ Keďže konanie o odvolaní proti rozsudku Všeobecného súdu stále prebieha na Súdnom dvore, rozhodnutie Komisie ešte nie je konečné.

V júni 2020 Heureka Group a.s. (ďalej len „Heureka“), česká spoločnosť pôsobiaca na trhu služieb porovnávačov predajných cien, podala žalobu na Městský soud v Prahe (Česká republika), ktorou sa domáhala, aby bolo spoločnosti Google uložené nahradiť škodu vyplývajúcu z porušenia článku 102 ZFEÚ, ktoré bolo konštatované v rozhodnutí Komisie a ktorého sa dopustila v Českej republike v období od februára 2013 do 27. júna 2017. Podľa spoločnosti Heureka sa v dôsledku protisúťažného konania spoločnosti Google znížila návštevnosť jej portálu Heureka.cz.

Google na svoju obranu tvrdila, že právo spoločnosti Heureka o náhradu škody bolo prinajmenšom čiastočne premlčané.

V tejto súvislosti Městský soud v Prahe uviedol, že vnútroštátna právna úprava uplatniteľná na žalobu spoločnosti Heureka stanovuje trojročnú premlčaciu lehotu, ktorá začína plynúť nezávisle a samostatne pre každú čiastkovú škodu vyplývajúcu z porušenia pravidiel hospodárskej súťaže od okamihu, keď sa poškodená osoba dozvie alebo sa dá predpokladať, že sa dozvedela o skutočnosti, že jej vznikla takáto čiastková škoda, a o osobe, ktorá je povinná ju nahradiť. Na začatie plynutia tejto lehoty naopak nie je potrebné, aby sa poškodená osoba dozvedela o tom, že predmetné konanie predstavuje porušenie práva hospodárskej súťaže, alebo aby toto porušenie skončilo. Uplatniteľná vnútroštátna právna úprava okrem toho nevyžaduje spočívanie alebo prerušenie uvedenej lehoty počas obdobia vyšetrovania porušenia vedeného Komisiou. Táto lehota nesmie spočívať ani najmenej jeden rok odo dňa, keď sa rozhodnutie Komisie, ktorým sa konštatuje toto porušenie, stane konečným.

Podľa Městského soudu v Prahe z toho v prejednávanej veci vyplýva, že pri každom všeobecnom vyhľadávaní uskutočnenom na stránke Google, ktoré viedlo k umiestneniu a zobrazeniu výsledkov výhodnejších pre porovnávač cien spoločnosti Google, začala plynúť nová, samostatná premlčacia lehota.

Vzhľadom na to, že smernica 2014/104⁴ bola do českého právneho poriadku prebratá oneskorene, Městský soud v Prahe okrem toho uviedol, že porušenie, ktorého sa mala Google údajne dopustiť, sa skončilo po uplynutí lehoty na prebratie tejto smernice, konkrétne 27. decembra 2016, ale zjavne pred dňom nadobudnutia účinnosti vykonávacej právnej úpravy, 1. septembrom 2017.

¹ Rozhodnutie C(2017) 4444 final z 27. júna 2017 týkajúce sa konania podľa článku 102 [ZFEÚ] a článku 54 Dohody o EHP [AT.39740 – Google Search (Shopping)].

² Ú. v. EÚ C 9, 2018, s. 11.

³ Rozsudok z 10. novembra 2021, Google a Alphabet/Komisia (Google Shopping) (T-612/17, EU:T:2021:763).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie (Ú. v. EÚ L 349, 2014, s. 1).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti položil Městský soud v Prahe Súdnemu dvoru niekoľko prejudiciálnych otázok, ktorých cieľom bolo zistiť, či článok 10 smernice 2014/104 a/alebo článok 102 ZFEÚ a zásada efektivity bránia takej vnútroštátnej právnej úprave premlčania, o akú ide vo veci samej, pokiaľ ide o žaloby o náhradu škody v prípade pokračujúceho porušovania pravidiel práva hospodárskej súťaže Únie.

Posúdenie Súdny dvorom

Na účely zodpovedania prejudiciálnych otázok Súdny dvor najskôr skúmal časovú pôsobnosť článku 10 smernice 2014/104, ktorý stanovuje minimálnu dĺžku premlčacej lehoty na podanie žaloby o náhradu škody v prípade porušenia práva hospodárskej súťaže a okamih, od ktorého najskôr môže táto lehota začať plynúť, ako aj okolnosti, za ktorých musí spočívať alebo sa má prerušiť.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že článok 10 smernice 2014/104 je hmotnoprávnym ustanovením, takže v súlade s článkom 22 ods. 1 tejto smernice musia členské štáty zabezpečiť, aby sa ustanovenia, ktorými sa tento článok preberá, neuplatňovali so spätnou účinnosťou. Po uplynutí lehoty na prebratie tejto smernice, teda 27. decembra 2016, sa však má vnútroštátne právo vykladať v súlade so všetkými ustanoveniami tejto smernice.

V tejto súvislosti Súdny dvor na účely určenia časovej pôsobnosti článku 10 smernice 2014/104 v prejednávanej veci skúmal, či právny stav, o ktorý ide vo veci samej, vznikol pred 27. decembrom 2016, alebo či aj naďalej vyvolával účinky.

Na tento účel bolo potrebné určiť, či k 27. decembru 2016 uplynula vnútroštátna premlčacia lehota uplatniteľná na situáciu, o ktorú ide vo veci samej. V tejto súvislosti však bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že aj pred uplynutím lehoty na prebratie smernice 2014/104 museli byť uplatniteľné vnútroštátne pravidlá o premlčaní v súlade so zásadami rovnocennosti a efektivity a nemohli narúšať plnú účinnosť článku 102 ZFEÚ.

Plná účinnosť článku 102 ZFEÚ a najmä užitočný účinok zákazu, ktorý je v tomto článku stanovený, pritom vyžadujú, aby uplatniteľné vnútroštátne premlčacie lehoty na podanie žalôb o náhradu škody v prípade porušenia tohto článku nezačínali plynúť skôr, ako sa porušenie právnych predpisov skončí a ako sa poškodená osoba dozvie alebo sa môže odôvodnene predpokladať, že sa dozvedela o informáciách, ktoré sú nevyhnutné na podanie žaloby o náhradu škody.

Pokiaľ ide o prvú podmienku týkajúcu sa ukončenia porušenia, Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že spory týkajúce sa porušenia pravidiel práva hospodárskej súťaže sa v zásade vyznačujú informačnou asymetriou v neprospech poškodenej osoby a že pre túto osobu je často mimoriadne ťažké preukázať existenciu a rozsah takéhoto porušenia a z neho vyplývajúcu škodu pred jeho skončením, požiadavka, aby premlčacia lehota nezačala plynúť pred skončením dotknutého porušenia, je nevyhnutná na to, aby poškodená osoba mohla účinne uplatniť svoje právo domáhať sa úplnej náhrady škody podľa článku 102 ZFEÚ. Navyše, keďže je pre poškodenú osobu vo všeobecnosti ťažké preukázať porušenie tohto článku, ak neexistuje rozhodnutie Komisie alebo vnútroštátneho orgánu, ktorým by sa konštatovalo takéto porušenie, úprava premlčania, ktorá by mohla viesť k uplynutiu premlčacej lehoty oveľa skôr, ako je prijaté takéto rozhodnutie, by mohla nadmerne sťažiť výkon jej práva domáhať sa úplnej náhrady škody.

Pokiaľ ide o druhú podmienku týkajúcu sa získania informácií potrebných na podanie žaloby o náhradu škody, Súdny dvor pripomenul, že tieto informácie zahŕňajú existenciu porušenia práva hospodárskej súťaže, existenciu škody, príčinnú súvislosť medzi touto škodou a týmto porušením, ako aj totožnosť porušiteľa.

Hoci v prejednávanej veci prináleží vnútroštátnemu súdu určiť dátum, kedy sa Heureka dozvedela o týchto informáciách, Súdny dvor považoval za užitočné uviesť, že sa tento okamih v zásade zhoduje s dátumom zverejnenia zhrnutia rozhodnutia Komisie, ktorým sa konštatovalo porušenie, v *Úradnom vestníku Európskej únie*, bez ohľadu na to, či sa toto rozhodnutie stalo konečným alebo nie.

Súdny dvor ďalej uviedol, že článok 102 ZFEÚ a zásada efektivity vyžadujú, aby počas trvania vyšetrovania vedeného Komisiou premlčacia lehota spočívala alebo bola prerušená. Tento článok a táto zásada však nevyžadujú, aby premlčacia lehota naďalej spočívala až do okamihu, kedy sa rozhodnutie Komisie stane konečným. Poškodená osoba totiž môže svoju žalobu o náhradu škody opierať o závery uvedené v rozhodnutí Komisie, ktoré nie je konečné, keďže toto rozhodnutie má záväzný účinok až do jeho zrušenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Súdny dvor konštatoval, že taká vnútroštátna úprava premlčania, o akú ide vo veci samej, podľa ktorej na jednej strane trojročná premlčacia lehota začína plynúť nezávisle a samostatne pre každú čiastkovú škodu vyplývajúcu z porušenia článku 102 ZFEÚ od okamihu, keď sa poškodená osoba dozvedela alebo sa môže odôvodnene predpokladať, že sa dozvedela o tom, že utrpela čiastkovú škodu, a o totožnosti osoby povinnej nahradiť túto škodu, bez toho, aby bolo potrebné, aby sa porušenie skončilo a aby sa táto poškodená osoba dozvedela o tom, že dotknuté konanie predstavuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, a na druhej strane, podľa ktorej uvedená lehota nemôže spočívať alebo sa prerušiť počas vyšetrovania takéhoto porušenia vedeného Komisiou, je nezlučiteľná s článkom 102 ZFEÚ a zásadou efektivity, pretože prakticky znemožňuje alebo nadmerne sťažuje uplatnenie práva domáhať sa náhrady škody utrpenej v dôsledku tohto porušenia.

Pri určení, či ku dňu uplynutia lehoty na prebratie smernice 2014/104, konkrétne k 27. decembru 2016, uplynula premlčacia lehota stanovená vnútroštátnym právom, ktorá sa do tohto dňa vzťahovala na situáciu, o akú ide vo veci samej, sa teda nemajú zohľadniť tie prvky tejto úpravy premlčania, ktoré sú nezlučiteľné s článkom 102 ZFEÚ a so zásadou efektivity.

V tejto súvislosti z rozhodnutia Komisie, v ktorom sa konštatuje zneužitie dominantného postavenia spoločnosťou Google, jasne vyplýva, že toto porušenie sa ku dňu prijatia tohto rozhodnutia, teda 27. júna 2017, ešte neskončilo. Z toho vyplýva, že ku dňu uplynutia lehoty na prebratie smernice 2014/104, premlčacia lehota nielenže neuplynula, ale ani nezačala plynúť.

Situácia, o akú išlo vo veci samej, teda pred uplynutím lehoty na prebratie smernice 2014/104 neskončila, takže článok 10 tejto smernice sa na ňu uplatňuje *ratione temporis*. Súdny dvor pritom konštatoval, že z jasného znenia tohto článku 10 ods. 2 a 4 vyplýva, že dotknutá vnútroštátna úprava premlčania je nezlučiteľná aj s týmto ustanovením. Konkrétne uviedol, že uvedený článok 10 ods. 4 teraz vyžaduje, aby spočívanie premlčacej lehoty po úkone orgánu hospodárskej súťaže vykonanom na účely vyšetrovania alebo po konaní v súvislosti s porušením práva hospodárskej súťaže, ktorého sa týka žaloba o náhradu škody, skončilo najskôr jeden rok po tom, čo sa rozhodnutie o tomto porušení stalo konečným alebo ako sa konanie skončilo iným spôsobom. Toto ustanovenie preto prekračuje požiadavky vyplývajúce z článku 102 ZFEÚ a zo zásady efektivity.

Súdny dvor napokon pripomenul, že hoci sa na smernicu, ktorá nebola prebratá, nemožno priamo odvolávať v rámci sporu medzi jednotlivcami, vnútroštátny súd, ktorý o takomto spore rozhoduje, je napriek tomu povinný vykladať vnútroštátne právo spôsobom, ktorý je v súlade s touto smernicou, hneď ako uplynie lehota na jej prebratie, avšak bez toho, aby uskutočnil výklad vnútroštátneho práva *contra legem*.